

ODPIS

Sygn. Akt. XVII AmC 514/09

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2010r.,

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSR /del/Ewa Maciejewska

Protokolant: Łukasz Wychowaniec

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2010 r., w Warszawie na rozprawie
sprawy z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
przeciwko P4 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I. uznaje za niedozwolone i zakazuje wykorzystywania pozwanemu P4 spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o nazwie:

- „Regulamin świadczenia Usług Telekomunikacyjnych przez P4 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dla Abonentów z dnia 16 marca 2007 r.” o treści:

1. *Operator może, według własnego wyboru, rozwiązać Umowę w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym, bez zachowania okresu wypowiedzenia, lub zawiesić świadczenie Usług Telekomunikacyjnych bez odszkodowania w przypadku: nieprzedstawienia przez Abonenta wszystkich dokumentów wymaganych przez operatora do zawarcia Umowy, o których mowa w § 5 [§ 16 ust. 11 lit. e Regulaminu],*
2. *Operator może, według własnego wyboru, rozwiązać Umowę w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym, bez zachowania okresu wypowiedzenia, lub zawiesić świadczenie Usług Telekomunikacyjnych bez odszkodowania w przypadku: niuregulowania przez Abonenta Rachunków Telekomunikacyjnych [§ 16 ust. 11 lit. i Regulaminu],*
3. *Operator może, według własnego wyboru, rozwiązać Umowę w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym, bez zachowania okresu wypowiedzenia, lub zawiesić świadczenie Usług Telekomunikacyjnych bez odszkodowania w przypadku: działania na szkodę Operatora*

lub korzystania z usług świadczonych przez Operatora niezgodnie z prawem lub umową [§ 16 ust. 11 lit. k Regulaminu],

- „Cennik Oferty One Play - Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością obowiązujący od 3 listopada 2008 r.” o treści:

1. Włączenie do Sieci Telekomunikacyjnej P4 po zawieszeniu połączeń wychodzących z tytułu przekroczonego terminu płatności - 50 zł

2. Włączenie do Sieci Telekomunikacyjnej P4 po zawieszeniu wszystkich usług z tytułu przekroczonego terminu płatności - 50 zł

II. zasądza od pozwanego P4 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz powoda Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. nakazuje pobranie od pozwanego P4 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Warszawie) kwoty 600 zł (sześćset złotych) tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych,

IV. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego

SSR del. Ewa Maciejewska

Na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 28 kwietnia 2010 r., sygn. akt XVII AmC 514/09, Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny wyrokiem z dnia 31 stycznia 2010 r. sygn. akt VI ACa 998/10

1. oddala apelację.
2. zasądza od P4 Sp. z o.o. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy
 Za zgodność z oryginałem składczy
 SEKRETARZ SĄDOWY
 Sekretarz.....
 Magdalena Mazarzyk-Zugaj

Sąd Okręgowy w Warszawie
 stwierdza, że niniejsze orzeczenie jest
 prawomocne (nie podlega wykonaniu).
 Warszawa, dnia.....

Sędzia ..
 SĘDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO
 w Warszawie
 Magdalena Sajter-Kordula

COPIES

Sygn. akt VIA Ca 998/10

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2011 r

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzla SA Krystyna Karolus - Franczyk

Sędzla SA Anna Orłowska

Sędzla SA Marek Podogrodzki (spr.)

Protokolant sekr. sądowy Karolina Kullbska - Janusz

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2011 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

przeciwko P4 Sp. z o.o. w Warszawie

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji

i Konsumentów

z dnia 28 kwietnia 2010 r.

sygn. akt XVII AmC 514/09

- I. oddala apelację;
- II. zasądza od P4 Sp. z o.o. w Warszawie na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginalne właściwie podpisany.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy

UZASADNIENIE

Uwzględniając skierowane przeciwko „P4” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością powództwo Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Sąd Okręgowy zaskarżonym wyrokiem uznał za niedozwolone i zakazał pozwanemu wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o treści:

- 1) Operator może według własnego wyboru rozwiązać umowę w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym bez zachowania okresu wypowiedzenia lub zawiesić świadczenie usług telekomunikacyjnych bez odszkodowania w przypadku nieprzedstawienia przez Abonenta wszystkich dokumentów wymaganych przez Operatora do zawarcia umowy o których mowa w § 5 (§ 16 ust. 11 lit. e Regulaminu);
- 2) Operator może według własnego wyboru rozwiązać umowę w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym, bez zachowania okresu wypowiedzenia lub zawiesić świadczenie usług telekomunikacyjnych, bez odszkodowania w przypadku nieuregulowania przez Abonenta rachunków telekomunikacyjnych (§ 16 ust. 11 lit. i Regulaminu);
- 3) Operator może według własnego wyboru rozwiązać umowę w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym bez zachowania okresu wypowiedzenia lub zawiesić świadczenie usług telekomunikacyjnych bez odszkodowania w przypadku działania na szkodę Operatora lub korzystania z usług świadczonych przez Operatora niezgodnie z prawem lub umową (§ 11 ust. 11 lit. k Regulaminu).

Nadto za niedozwolone uznał Sąd Okręgowy zapisy cennika oferty One Play:

Włączenie do sieci telekomunikacyjnej P4 po zawieszeniu połączeń wychodzących z tytułu przekroczonego terminu płatności – 50 zł.

Włączenie do sieci telekomunikacyjnej P4 po zawieszeniu wszystkich usług z tytułu przekroczenia terminu płatności 50 zł.

Fakt wykorzystywania przez pozwanego jako przedsiębiorcę prowadzącego działalność telekomunikacyjną zapisów wzorca o treści przytoczonej w wyroku jest bezsporny. Za bezsporny uznał również Sąd Okręgowy fakt, że wspomniane klauzule były narzucone konsumentom i nie podlegały indywidualnym uzgodnieniom. W tej sytuacji zdaniem Sądu Okręgowego przesądzenia wymaga jedynie kwestia, czy zapisy te kształtują prawa i obowiązki Konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając jego interesy.

Na tak postawione pytanie Sąd Okręgowy udzielił odpowiedzi twierdzącej w stosunku do wszystkich zakwestionowanych zapisów. Odnośnie 16 ust. 11 lit. 1 Regulaminu Sąd Okręgowy zwrócił uwagę iż przerzuca on na Konsumenta skutki ewentualnego niedopełnienia lub wykazania w sposób należyty obowiązków przez osoby, które w imieniu pozwanego zawierają u mowy. Zestawienie tego zapisu z treścią § 5 i 4 Regulaminu daje zdaniem Sądu Okręgowego nieuzasadnioną możliwość rozwiązania umowy o świadczenie usług bez odszkodowania w sytuacji gdy Konsument zdany jest na sprawdzenie złożonych przez siebie dokumentów przez pracowników pozwanego zakładając ich kompetencję i dobrą wolę, a w przypadku zawinionego lub nierzetelnego działania pracownika pozwanego inny pracownik tegoż pozwanego miałby podejmować niekorzystną dla Konsumenta decyzję. Takie postępowanie byłoby w ocenie Sądu Okręgowego przejawem nierzetelnego traktowania Konsumenta przez pozwanego i naruszałoby zasadę równości stron. Sposób, w jaki pozwany miałby dokonywać weryfikacji żądanych przez siebie dokumentów jest zdaniem Sądu Okręgowego bez znaczenia.

Odnośnie § 16 ust. 11 lit. i Regulaminu Sąd Okręgowy stanął na stanowisku iż spełnia on przesłanki art. 385¹ k.c. dające pozwanemu prawo do rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym bez obowiązku wcześniejszego wezwania konsumenta do zapłaty zaległej należności nie wprowadzając podobnego prawa dla Konsumenta. W przypadku braku świadczenia przez pozwanego na jego rzecz usług przez określony czas, nadto treść tego zapisu nie wskazuje - wbrew stanowisku pozwanego, iż miałby on mieć zastosowanie tylko w sytuacji niewywiązywania się przez Konsumenta w sposób trwały z obowiązku płatności. Za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy uznał Sąd Okręgowy wnioskiwane przez pozwanego dowody mające wykazać w jaki sposób pozwany postępuje w przypadku powstania zadłużenia ze strony Konsumenta.

Odnośnie § 16 ust. 11 lit. k Regulaminu Sąd Okręgowy uznał iż daje on możliwość zastosowania przez pozwanego bardzo dotkliwych dla Konsumenta sankcji bez uprzedzenia go o możliwości ich zastosowania przy wysokim stopniu ogólności w określeniu możliwości ich zastosowania, przez co zapis ten jest sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy Konsumentów, wywołuje u nich nadto niepewność co do zakresu faktycznych uprawnień stron.

Odnośnie zawartych w Cenniku Usług zapisów dotyczących opłat za włączenie do sieci połączeń i usług po ich wcześniejszym zawieszeniu Sąd Okręgowy odwołując się do przepisu Prawa telekomunikacyjnego dokonał rozróżnienia pojęcia „przyłączenia do sieci” zawartego w Prawie telekomunikacyjnym i „włączenia do sieci” uznając, iż to ostatnie jest następstwem zawieszenia świadczenia przez pozwaną będącego jednostronną czynnością pozwanej, toteż jej koszty nie mogą być przerzucane na Konsumenta. Pozwana w takiej sytuacji wykorzystuje zdaniem Sądu Okręgowego swoją uprzywilejowaną pozycję w ramach

stosunku zobowiązaniowego narzucając Konsumentom obowiązek podjęcia kosztów wywołanych jej działaniem.

W apelacji od powyższego wyroku pozwany zarzuca:

naruszenie prawa materialnego – art. 385¹ k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w wyniku czego uznano że postanowienia § 16 ust. 11 lit. i, k, e Regulaminu stanowią niedozwolone postanowienia umowne, podczas gdy nie kształtują one praw i obowiązków Konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając jego interesy;

naruszenie art. 385¹ k.c. w zw. z art. 61 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w wyniku czego uznano że postanowienia Cennika P4 wskazane w treści pozwu stanowią niedozwolone postanowienia umowne, podczas gdy nie kształtują one praw i obowiązków Konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając jego interesy gdyż stanowią o opłatach za przyłączenie abonenta do sieci a nie karach umownych.

Skarżący zarzuca nadto naruszenie prawa procesowego:

art. 227 w zw. z art. 233 §1 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej oceny materiału dowodowego i braku jego wszechstronnego rozważenia przez przyjęcie, że okoliczności mające być stwierdzone tymi dowodami nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy;

art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie na czym polegał rażący charakter naruszenia interesów konsumentów w zakwestionowanej treści Regulaminu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na wstępie podnieść należy – na co wskazywał również Sąd Okręgowy iż badaniu podlega brzmienie wzorca nie zaś praktyka jego

stosowania. Nie mają zatem znaczenia w ramach kontroli abstrakcyjnej postanowień wzorca wewnętrzne uregulowania pozwanego, nawet jeśli mają na celu złagodzenie negatywnych dla konsumentów skutków zapisów wzorca umowy. Sąd Okręgowy zatem zasadnie odmówił przeprowadzenia wnioskowanych przez pozwanego dowodów mających wykazać w jaki sposób jego pracownicy rozumieją i stosują zapisy Regulaminu.

Zarzut naruszenia prawa procesowego w tym zakresie jest zatem niezasadny, podobnie jak i pozostałe zarzuty odnoszące się do naruszenia przepisów postępowania.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia wymogi art. 328 § 2 k.p.c. wskazując na rażące zdaniem Sądu Okręgowego naruszenie interesów konsumentów polegające na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków konsumentów – na ich niekorzyść i w tym zakresie Sąd Okręgowy dokonał szczegółowej analizy powyższej przesłanki w stosunku do poszczególnych klauzul w rozumieniu art. 385¹ k.c. Zarzut braku analizy przesłanek uznania kwestionowanych postanowień wzorców umownych za niedozwolone jest tym bardziej niezasadny gdyż Sąd Okręgowy opierając się na zebranych w sprawie materiale dowodowym – wystarczającym w ocenie sądów obu instancji do rozstrzygnięcia w sprawie – ustalił iż pozwany wykorzystywał w obrocie z konsumentami wzorce umowy zakwestionowane w wyroku oraz to, iż klauzule te były narzucane konsumentom, nie podlegały indywidualnym uzgodnieniom.

Odnosnie zarzutu naruszenia prawa materialnego Sąd Apelacyjny uznaje go również za niezasadny zgadzając się w pełni z wywodami Sądu Okręgowego. Pierwszy z zakwestionowanych w wyroku wzorców umowy (§ 16 ust. 11 lit. e Regulaminu) został przez Sąd Okręgowy oceniony sposób nie budzący zastrzeżeń. Podnoszony w apelacji argument o przysługującym konsumentowi w myśl § 3 ust. 6 Regulaminu prawie do

odstąpienia od umowy w razie braku usługi ze strony pozwanego w terminie 10 dni nie jest rozwiązaniem symetrycznym w stosunku do uprawnień pozwanego, który miałby być uprawniony do takiej czynności w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym, brak zatem równowagi kontraktowej nie może budzić wątpliwości.

Kwestia ewentualnego stopnia komplikacji tzw. kontroli następczej i działań podejmowanych przez służbę pozwanego nie ma wpływu na ocenę samego zapisu Regulaminu natomiast Sąd Okręgowy zasadnie wskazał że konsument ponosiłby konsekwencje wynikające z niewłaściwego działania osób, za pomocą których pozwana dokonuje czynności mogących w przypadku ich wadliwości doprowadzić do dotkliwych dla konsumenta sankcji.

Nie budzi również zastrzeżeń stanowisko Sądu Okręgowego co do abuzywności § 1 16 ust. 11 lit. i Regulaminu. Wbrew wywodom apelacji jego treść nie wskazuje, iż miałby on zastosowanie tylko w sytuacji trwałego niewywiązywania się konsumenta z obowiązku płatności, zwłaszcza, że jak należy się domyślać to pozwany miałby decydować czy zaprzestanie opłat jest trwałe czy przejściowe. Niezależnie jednak od tego, jak korzystne dla Konsumentów rozwiązanie przyjąłby pozwany w tym zakresie, badaniu – jak już wspomniano wcześniej, nie podlega sposób wykonania wzorca umowy lecz on sam, a jak słusznie przyjął Sąd Okręgowy nie przewiduje on analogicznego uprawnienia dla Konsumenta.

Podobnie ocenić należy – w ślad za Sądem Okręgowym zapis § 11 ust. 11 lit. k Regulaminu pozostawiający pozwanemu ocenę czy, i jakie działanie Konsumenta może być uznane za działanie na szkodę Operatora lub za korzystanie z usług Operatora niezgodnie z prawem lub umową, przy braku analogicznego zapisu dającego możliwość przewidzianą w tym przepisie również Konsumentowi. Uznanie powyższej klauzuli za abuzywną

nie prowadzi – wbrew wywodom skarżącego – do pozbawienia go prawa ochrony jego interesów w przypadku nienależytego wykorzystania umowy przez Konsumenta, jest natomiast wyrazem stanowiska sądów obu instancji iż bardzo dotkliwe sankcje nie mogą wynikać z bardzo ogólnikowych zapisów pozostawionych do oceny tylko pozwanemu.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się również naruszenia przepisu art. 61 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego przy ocenie treści Cennika Usług Telekomunikacyjnych przewidujących opłaty za włączenie do sieci. Zapis ten dotyczy sytuacji gdy pozwany nie odłączył abonenta od sieci telekomunikacyjnej (co mogłoby wymagać ponownego przyłączenia do sieci) lecz gdy jedynie zawiesił świadczenie usług z tytułu przekroczonego terminu płatności. W tej sytuacji zasadne jest stanowisko Sądu Okręgowego iż zapis ten w istocie jest karą umowną za nieterminowe wykonanie zobowiązania pieniężnego a tym samym jest niedopuszczalny w świetle przepisu art. 483 § 1 k.c. Obciążanie zatem Konsumenta obowiązkiem ponoszenia kosztów wynikłych z jednostronnej czynności pozwanego, zwłaszcza kosztów sprzecznych z ustawą w oczywisty sposób rażąco narusza interesy Konsumenta.

Mając na względzie powyższe z mocy art. 385 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy

A

